

Bæredygtig bygningskultur: Restaurering af bindingsværk

Tømrmester Søren H. Rasmussen er en af de få tømrvirksomheder på Sjælland, der har ekspertise i bindingsværk. Han brænder for at bevare den bæredygtige bygningskultur og kommunikere sin viden om faget ud.

AF CHRISTIANE BJØRN WEILE | FOTOS: JES ROGER PETERSEN

11 Det er meget mere bæredygtigt at renovere gamle bindingsværkshuse end bygge nyt. Moderne parcelhuse står i ca. 80 år, og de kan være svære at reparere, hvorimod bindingsværkshuse kan stå i 200 år, når de er blevet restaureret. På den måde lagrer man CO₂ i dem,” forklarer Søren H. Rasmussen.

En stor del af Søren H. Rasmussens passion er rådgivning forud og undervejs i restaureringsprocessen. ”På fredede ejendomme starter vi altid med at lave en grundig forundersøgelse, så der ikke kommer en masse uforudset, og vi følger selvfølgelig alle regler ift. netop fredede ejendomme.” Forundersøgelsen er med til at gøre Tømrmester Søren H. Rasmussen unik, og det er endda muligt bare at bestille undersøgelsen uden at få renoveret bindingsværket efterfølgende. ”Vi vil gerne hjælpe andre på vej, hvis de har brug for sparring og rådgivning. Og det gælder ikke kun arkitekter, men også andre håndværkere,” forklarer Søren.

Hvorfor er forundersøgelsen så vigtig?

”Det er vigtigt at tage håndværkeren med på råd helt fra begyndelsen. Det er især vigtigt, når man arbejder inden for de specialiserede områder. Man skal tale sammen om, hvordan et projekt kan løses, så det ikke kun er noget, vi laver på tegnebrættet. Vi spørger også om, projektet er realistisk? Kan det nås på den

ønskede tid og inden for den økonomiske ramme? Og hvem skal løse opgaverne? En grundig forundersøgelse gør nemlig, at byggeprocessen glider meget bedre, når den er kommet i gang,” understreger Søren.

Ganske få bindingsværkshuse bliver opført i dag – ellers er det mest restaurering. ”Det er en af de fascinerende aspekter ved faget. Alle bindingsværkshuse er unikke, så du kan ikke bare køre samlebåndsarbejde. Tilgangen til hvert eneste hus skal nøje vurderes,” fortæller Søren H. Rasmussen, der også bliver brugt som konsulent på opgaver, før tegnestuen overhovedet går i gang med et projekt.

Specialværktøjer og savværk

Der ligger gamle traditioner i at være ekspert i bindingsværk, og det kræver specialværktøjer, som Søren H. Rasmussen selvfølgelig har i værkstedet. Kompromisløsheden i enhver detalje er også en af grundene til, han allerede i 2004 købte sit eget savværk, så de kan skære tømmer af det råtræ, de køber fra det lokale gods. ”Det sikrer os den ønskede kvalitet, da der ikke er stor tilgang til ordentligt bindingsværkstømmer på markedet. Samtidig handler vi også lokalt egetømmer ud fra et bæredygtigt perspektiv,” fortæller Søren, der siden dengang har investeret i endnu et savværk for at kunne følge med arbejdsopgaverne.

Respekt for gamle traditioner

Der har været meget nedbrud igennem de sidste 80 år, fordi man ikke har prioriteret vedligeholdelse af bindingsværk med de rigtige materialer, men nu har restaureringen vundet indpas igen, og man har fundet de rigtige folk og producenter af materialer. ”Hvis vi kan bevare de huse, vi har i Danmark, har vi noget, der står i mange år endnu. Og vi kan endda restaurere, så husene har alle de moderne faciliteter.”

Stengade 20 er et af de ældste huse i Helsingør og et godt eksempel på en fredet ejendom, som Søren og hans team har været med til at restaurere. Det var et tæt samarbejde med arkitekt Finn Strabo, og alle led i processen var udført med sans for detalje, kvalitet og traditionelt håndværk. Fx blev alt tømret kørt til en billedhugger, som skar figurer ind i det, så det var identisk med det oprindelige tømmer.

Bevare husets sjæl

”Man er nødt til at kende til de teknikker, huset er opført med, og aflæse det hus, man kommer ind i. Vi sætter os derfor altid ind i husets historie og opbygning, inden vi renoverer. Det gør, at vi kan bevare husets sjæl.”

Søren H. Rasmussen og hans team restaurerer huse tilbage fra 1750, og han henter altid de bedste kompetencer ind, så det ikke kun er bindingsværket, der bliver restaureret på den helt rigtige og traditionelle måde, men også alle de andre håndværk, fx murerarbejdet. Derfor har Søren H. Rasmussen fx tilknyttet murermester Michael Martlev fra Vestmøn, der har en stor viden om kalkmørtel. ”Det skal være det rigtige håndværk, der laves. Jeg går ikke på kompromis.”